

ESSPRESS

Nr 2 (68) • Sünnipäeva eri • Märts 2006 • Ilmub aastast 1995

Falck Noorteklubi pidurongkäigus.

15 aastat turvalisust Eestis

Märtsis 1991 laekus Tallinna linnavalitsuse ettevõtlusosakonda kinnitamiseks aktsiaseltsi ESS põhikiri. Algas epohh, mille täna võtame kokku lausesse "15 aastat turvalisust Eestis".

Kunagi Tallinnas Palace'i hotellis alustanud turvafirma arenes kiiresti üleriigiliseks kontserniks. Juba 1990. aastate teisel poolel polnud üheski suuremas linnas võimalik viitteist minutitki ringi sõita, nägemata ESSi kollastes värvides patrullautot. ESSi teadis üheksa inimest kümnest.

Samm edasi oli saamine rahvusvahelise kontserni liikmeks. Maailmas

suuruselt teise turvakontserni, enam kui sajas riigis tegutseva Group 4 Securicori osana saab praegu Eestis Falcki kaubamärgi all tööd rohkem kui 4000 kätepaari. Nende inimeste osutatavate teenustega puutub igapäevaselt kokku sadu tuhandeid Eesti elanikke.

Falck on jätkuvalt Eesti üks tuntumaid kaubamärke. Meie traditsioonilised teenused ei vaja enam tutvustamist, sest paljud tunnetavad, et sõnades Falck ja turvafirma on midagi sünonüümilaadset.

ESSPressi sünnipäeva erinumbris heidame pilgu tulevikku, kuid vaatame ka ajas tagasi. Anname sõna võtme-

isikutele, iseloomustame ESSi arengu fenomeni eri tasandi töötajate pilgu läbi.

Näitame, kuidas turvateenuse imago on aja jooksul muutunud. Turvateenuse mõiste on tohutult avar-
dunud ja turvalisuse vajadusest on saanud elu loomulik osa.

Eesti turvaturu looja ja peakujundaja Urmas Sõõrumaa tunnistab, et turvateenuse imago on läbi teinud suure arengu – ESSi musta vormi riidetatud pumppüssidega meestest kuni Falcki tänapäevases mundris klassikaliste teenindajateni.

Kindlasti on kontserni vanal kaardiväl seda lehte käes hoides hea oha-

ta: "Olid ajad!" Paljud tänased tublid töötajad ütlevad seevastu imestunult: "Näe, kuidas tollal oli!" Nemad olid ESSi sünnivalude ajal tõenäoliselt alles koolipingis.

Veel tänagi koolipingis istuval 800 Eestimaa noorel on aga sünnipäeva puhul põhjust kas või mõttes Falckile lillekimp või õhupallisülem ulatada. Sest neile Falck Noorteklubi lastele ning noortele on ettevõtte võimaldanud viimase nelja aasta jooksul osalemist lugematul arvul toredate üritustel, korraldanud töömalevaid ja puhkelaagreid.

Lihtsalt seepärast, et me hoolime.

Täna saab Falcki kaubamärgi all Eestis tööd üle 4000 kätepaari.

Missioon

Meie missiooniks on:

- ennetada õnnetusi
- aidata hädas
- vähendada riske
- kaitsta vara

Vision

Olla nr 1 turva- ja päästeteenuste pakkuja Eestis.

Väärtused

Oleme:

- usaldusväärsed
- kiired
- abivalmid
- hoolivad

Falck

Pealt siiru- viiruline, seest kullakarvaline

2000. aasta kevadpäev. Sõidan punase lossitaolise tellisehitise eest mööda ja jään tõkkepuu taha seisma. Jah, ESS... Kes ei teaks ESSi! Linn kolla-valgeid autosid täis. Minu eelmisele tööandjale Kaubamajalegi valisime ESSi ja Akropoli vahel. Peale jäi küll Akropol. Uhked poisid mustas ja mustade autodega.

Veeren vaikselt maja ette, ise küllalaste parkla silti otsides. Pargin auto kõrvale, mis sini-valge ja ustel suur kiri Falck. Autost väljudes ja teel peaukse poole märkan aga kaht Akropoli värvides džippi, mis on omakorda ESSi värvides Toyota kõrvale pargitud. Need mõned hetked keeravad ettekujutuse ESSist põhjalikult sassi. Mis see ESS siis on? Miks Akropoli värvides ja Falcki logoga autod seisavad ESSi peahoone juures? Ja mis asi see SRK veel on?

Nii sain teada, et hiljuti oli ESS saanud globaalse turva- ja päästeteenuste kontserni Falcki osaks. Põhjamaades oli Falck vägagi tuntud kaubamärk. Eestis aga oli ESS sel hetkel kindel nr 1. Tuntus pea 90% (selgitus: spontaanne tuntus: nimetage turvafirmasid Eestis?). Sõna Falck oli aga Eestis tollal mittemidagiütle.

Sellised segased mälestused on mul ajast, kui alustasin turundustegevuse juhtimist tollaegses ESS-is.

Otsused tehtud, jäi kaheaastase ülemineku järel ainsaks ja peamiseks kaubamärgiks Falck (millel ESSi logo kui kvaliteedimärk tänaseni kaasas). Kaks aastat tööd ja Falcki tuntus oli jõudnud samale tasemele mis ESSil oli. (Muide, inimeste mälu üllatab – ka ESSi märgi tuntus on endiselt 30-40%.)

Kuid peamine on see, et Falck on monoliitne ja ühine kaubamärk. kõigile kontserni ettevõtetele Eestis. Nii on see kujunenud turvateenuste sünonüümiks: Falck = turvalisus. Turvateenuste puhul ostetakse ju eelkõige usaldusväärset ja seda tähistab märk Falck.

Uued väljakutsed aga seisavad ees, kuna globaalselt ei ole Falck enam turvateenuste pakkuja. Mõni aasta tagasi sai Falckist Group4Falck.

Nüüdseks on päästevaldkonnas tegutsema jäänud Falckist eraldunud turvateenuseid osutav kontsern Group4Securicor. Kas muutusi tuleb veel? Mida see Eesti tegutsevale Falckile tähendab?

Tegelikult on turvateenused kohalik kaup. Seda ei saa eksportida. Selle tavad ja tase on riigiti vägagi erinevad. Nii on eduka turvaäri jaoks peamine teenuse pakkuja maine konkreetsetes riigis.

Kaubamärgi mainet toetab kindlasti rahvusvahelise tausta olemasolu, kuid peamine on siiski see, milliseks on suudetud firma mainet kasvatada läbi töötajate, igapäevase teeninduse, reklaami, sponsorluse, uute toodete, heade kliendisuhete. ✂

Georgi Viies

Turundusdirektor 2000.-2005. a.

Meie määrame turvamoe ka 15 aasta pärast

Kevad 2021. ESSist alguse saanud turvakontsern tähistab oma 30. sünnipäeva. Pidustused on suurejoonelised, sest tegu on Eesti turuliidriga. Tegu on ettevõttega, kes kujundab kohaliku turvamoe.

Turvaturu tänane peadisainer on 15 jooksul taas jõudsalt kasvanud, sest ühiskonna rikastumisel ja inimeste mugavuse kasvades suurenes pidevalt nõudlus turvateenuse järele. Tublisti on kosunud ka üks kuni kaks olulisemat konkurenti.

Siinkohal ei oma tähtsust, kas meie nimi turuliidrina on sel hetkel Falck, G4S või hoopis midagi kolmandat. Üha enam globaliseerumas maailmas on turvakontsernid konsolideerumiseks ruumi veel kuhjaga. Globaalne raha juhtimine on kindlasti efektiivsem, kuid täna on kahe suurema kontserni kontrolli all kokku ainult 15 protsenti maailma turvaturust.

Üleilmastumise jätkumist võib olulise tegurina pidurdama hakata võõraviha kasv. Lihtne näide: võõramaalastest turvalisuse tagaja ei mõju kunagi sajabrotsendilisel usaldusväärse. No ei saa ju temas kindel olla. Seepärast jääb alati oluliseks turvateenuse tase rahvuslikul pinnal. Ettevõtte edu rahvusvahelises kontsernis sõltub seejuures rahvusliku haru oskusest end müüa ja tubli olla.

Olulise osa tulevikust määrab tehnika arenemine. Ma ei tea, kui kaugele tehnikaimed jõuavad. Aga ma tean, et just meil turuliidrina on kõige rohkem vahendeid, et moodsat tehnikat kasutades uusi tooteid ja teenusegruppe luua.

Juba praegu jätab enamik tegusaist täiskasvanuist pea igal sammul maha mõne elektroonilise jälje. Tehnika arenedes on nn suure venna silma fenomen süvenemine järgmise 15 aasta jooksul paratamatu. Inimkond ise tekitab selle. Meil on juba, mida kaitsta ja me soovime, et turvalisus ja kindlustunne üha kasvaks: tahame jälgida oma vara, hoida silma peal kaupade liikumisel, meil on vaja teada, mida teeb meie laps...

Hoolimata valvetechnika võimaluste avardumistest on ka mehitatud valve teenus 2021. aastal väga nõutud. Selle arengut pärsib vaid saadaolevate töökäte arv. Võib prognoosida, et mehitatud valve tunde tehakse vähem, kuid rahaliselt teenuse maht suureneb. Ka turvatöötajate palgad suurenevad, märgatavalt.

Partnerluses riigiga oleme ka 15 aasta pärast võtmerollis küsimuses, kui palju riik eraturvafirmadega koostööd teeb. On selge, et riigi sotsiaalsus suureneb. Riik panustab rahva turvalisuse tagamisse üha rohkem, kuid ei suuda kunagi täita turvaettevõtete pakutatavat nišši.

Selge on, et eraisik riigilt julgeolekut otse ostma ei hakka. Politsei muutumine ettevõtjaks on välistatud. Eraisikutele ja ettevõtetele ei ole turvaalases personaalses teenindamises partneriks ka korrakaitsepunktidest patrullima suunatavad rahvamalevlased.

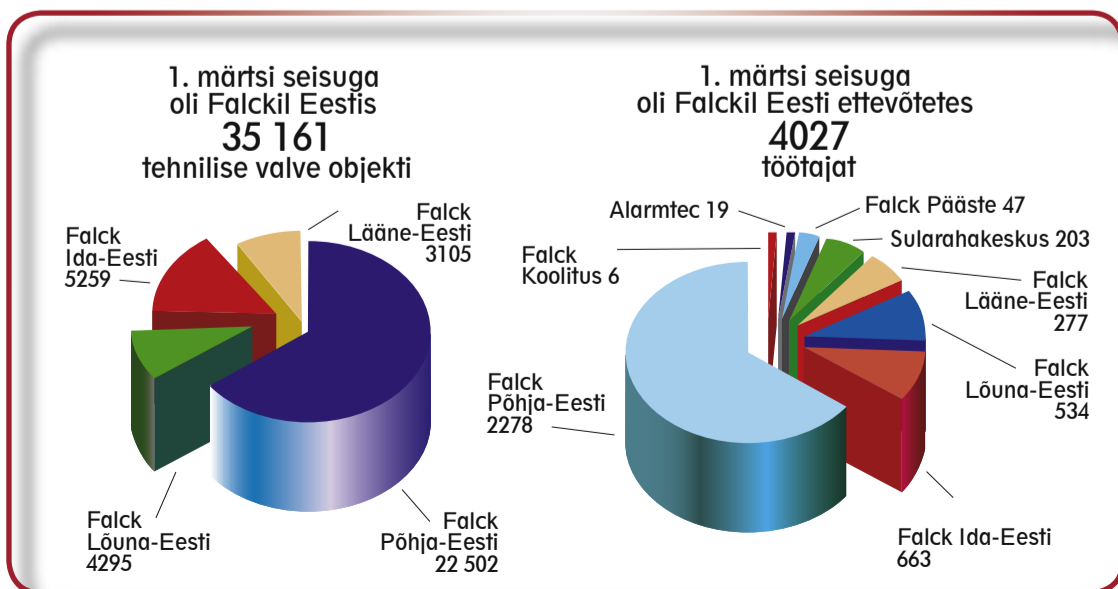
Kindlasti räägib eraturvafirmade arengu jätkumise kasuks ka see, et tegemist on maailma vanima ametiga. Pandi ju maailma esimene turvamees Aadam Eedeni aeda valvama. Kindel on ka see, et valve pidamine hea ja kurja lahus hoidmiseks kestab inimkonna lõpuni. Seega, turvateenus jääb, ja koore riisub ettevõtte, kes määrab ajastu turvamoe. ✂

Turv töö
puhul on tegu
maailma vanima
ametiga.

Peeter Tohver

AS Falck Eesti juhatuse esimees

Soomest värvatud “välisminister”

Juba 1992. aastal Urmas Sõõrmaad nõustama kutsutud ja 1994. aastal ESSi teenindusdirektori kohale asunud Lauri-Veikko Saloranta (pildil) meenutab, kuidas ta tõi ettevõttesse läänelikud teeninduspõhimõtted. Täna Falck Balticsi nõukogu liikmena on Saloranta ettevõttele edukaks “välisministriks” suuromaniku, rahvusvahelise kontserni Group4Securicori peakorteriga suhtlemisel.

“ESSis võin enda teeneks lugeda tänapäevaste klienditeeninduspõhimõtete rakendamist. Kui 1994. aasta sügisel teenindusdirektori kohale asusin, osutati teenust pumppüssidega, ka reklaamides poseeriti ilusate neidude kõrvale, püssid käes. Isegi ESSi patrullauto tagaosale oli joonistatud väljapoole vaatava toruotsaga revolver. Nagu sihiks meie taga sõitvat klienti...

Loomulikult, aeg oli teine ja jõu näitamisel vahel ei pääsenud. Kuid me ei saanud jääda igavesti paigal tammuma. Hakkasin arendama suhtumist, et relvad peavad olema, kuid nendega ei pea igal sammul vehkima. Pidasin tähtsamaks, et osatakse viisakalt tervitada, mitte seda, kui kiiresti keegi suudab relva välja tõmmata.

Just see suhtumine hakkas meid konkurentidest eristama ja oli oluline samm läänelikkude turvateenuste osutava ettevõtte suunas. Meie koolitusest võisid eeskujuna ka teised turvafirmad ja usun, et see aitab kogu valdkonna mainet ja kvaliteeti tõsta.

Muudatusi tuli teha ka ettevõtte finantspoolel. 1995. aasta suvel tekkisid meil tõsised makseraskused. Palgapäev oli kohe käes, kuid kassa tühi... Surusin siis uhkuse maha ja küsisin soome ettevõtjast klientidelt, kas on võimalik, et esitame arve kuu keskel, mitte kuu lõpus.

See oli õppetund, et firmat peab juhtima hakkama eelarvepõhiselt. Kutsusime allüksuste juhid kokku ja palusime kõigil neil teha oma eelarve. Kohe tuli vastus, et “teeme ära”. Siis järgnes pikk paus ja seejärel küsimus: “Mis see eelarve veel on?” ESSi tegigi tugevaks selline suhtumine – lahendamatu ülesandeid ei ole.

Võimalusi rahvusvahelise kapitali kaasamiseks hakkasime otsima 1996. aastal. Rääkisime nii Falcki kui ka Securitase esindajatega. Viimaste übe suhtumine esimesel kohtumisel välistas edasise suhtlemise. Falckiga kehtis aga läbirääkimised pikalt. Nad tegid mitu kehva pakumist, millele ütlesime kohe selge ei. Alles 1998. aastal läksid nad väga tõsiseks ja ostsid viimaks 65 protsenti aktsiatest.

Hiljem on Falcki tippjuhid öelnud, et ESS on kõige kallim ettevõtte, mille Falck on ostnud, kuid kindlasti ka kõige parem.

Nüüd on suuromanikuks Falcki asemel Group 4 Securicor, kuid head majandustulemused tagavad meile jätkuvalt kindla positsiooni. Seetõttu on meil lastud küllaltki sõltumatult toimetada ja kõik märgid näitavad, et praegust juhtkonda püütakse hoida veel kaua.” ✂

1991. aasta kevadel asutasid kolm meest – Andres Alas, Mati Sõõrumaa ja Rein Raud – aktsiaseltsi ESS. Üsna pea Eesti suurimaks turvaettevõtteks kasvanud firma tegelik omanik jäi aga esialgu varju. “Mati on minu vend, Rein Raud oli minu karatreener ja Andres Alas on advokaat. Mina politseinikuna ei saanud firmat registreerida,” meenutab ESSi omanik Urmas Sõõrumaa.

Tollasele eriteenistuse ohvitserile Sõõrumaale allus Ülemnõukogu esimehe turvameeskond ja lisaks korraldas ta ka väliskülaste julgeoleku tagamist hotellis Palace. Just Palace'is, vaba maailma esindajatega tekkinud kontaktidest sai Sõõrumaa tõuke siirduda ettevõtlusse.

Üks kroon tunnis

Suurärimees tunnistab samas, et ega tal alguses polnud õrna aimugi, mis asi on ettevõtlus. “Aga reaalsuseks sai see asi minule siis, kui panime ühe mehe valvama ja ennäe imet – iga tund jäi üks kroon mulle üle.”

Esimeste objektidena hakati valvama Westmani ööklubi, Tartu Kommertspanga esindust Tallinnas, Finesti peahoonet, eskorditi juhulik-ke väärtusadetiisi jne. “Käisin ka ise Tartu Kommertspanga raha Soome KOP-panka viimas, vahel oli kohvris enam kui miljon dollarit,” meenutab Sõõrumaa. “Dokumentides oli kirjas, et vean trükitooteid. Lausvale see polnud, aga aeg-ajalt oli ikka jamasid, et saadeti tollist kätte saada.”

Palace'i hotellist sai ESSile ka esimene juhtimiskeskuseks, kuhu objektidelt info laekus.

Süsteemsem töö ettevõtte arendamisel algas 1992. aastal. Mais asus Sõõrumaa ametlikult tegevjuhiks. Firma koliti vanalinnas.

Kui seni Palace'is resideerinud saatkonnad hakkasid omale hooneid otsima, seisid nad küsimuse ees, kuidas korraldada valvet. Nõu küsiti Sõõrumaalt. “Mul hakkas siis kõrva taga tiksuma, et ma võiks ju selle ise ära korraldada,” meenutab Sõõrumaa äri-idee kujunemislugu. Esimesena võeti 1992. aastal valvesse USA saatkonna objektid.

Alus koostööle riigiga

Sõõrumaa meenutab, et saatkondade valve korraldamise küsimus käis kolm korda tollaegse peaministri Mart Laari laual, enne kui riik korraldas 1993. aastal hanke. Saatkondade valvet suunati algsel nii politseile kui Valvekoondisele, kuid keegi ei saanud hakkama. Kui ei suuda politsei, siis teeme nii nagu Rootsis, et mõni erafirma valvab, olla valitsusjuht Sõõrumaa teada öelnud.

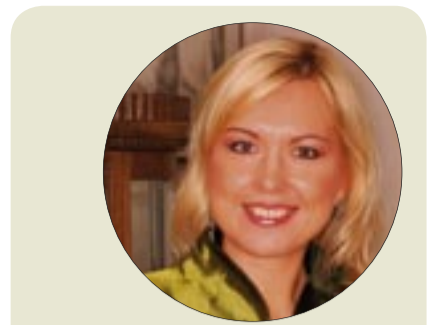
“Me võitsime hanke ja panime sellega sisuliselt aluse riigi- ja erastruktuuride koostööle,” mõtiskleb Sõõrumaa.

Eraturvafirmade vastaste põhiargument on läbi aegade olnud, et riik peab tagama nii sise- kui ka välisjulgeoleku. “Riik tagabki, aga kasutab selleks eraettevõtlust, tagamine ei tähenda ise tegemist,” ütleb Sõõrumaa. “Erategijad on kindlalt 15-20% efektiivsemad kui riigitõttajad. Sõjavägi, politsei ja osa maksude kogumine olgu riigi käes, aga ülejäänud teenused võib sisse osta.”

Ärimehe mõte lendab kaugemalegi. “Miks ei võiks riik soodustada kodanike investeeringuid iseenda ja koos sellega kogu ühiskonna turvalisuse tõstmise?” küsib ta. “Äkki peaks maksusoodustusi tegema, abirahasid kaasama vms!”

ESSi edu ja areng oli 1990. aas-

Issiga on turvaline - Urmas Sõõrumaa koos noorima tütre Katriiniga.

Kui palju on Eestis neid suurärimehi, kes oleksid nõus kaasa mängima ja esinema näiteks ühe päeva Kroonika peatoimetajana? Issand, ma paistan ju mittetõsiseltvõetav! Mida minust pärast seda arvatakse! Need on mõttekäigud, mis ärimeest tavaliselt kammitas hoiavad ja hirmutavad. Kuni aastani 2004 arvasin ma, et Sõõrumaa on samuti üks sellistest. Nalja ei mõista ja võtab iseennast meeletult tõsiselt. Suur oli mu üllatus, kui Urmas Sõõrumaa saabus heatujulisena toimetusse, roosa Hugo Bossi lips ees ja igale naisterahvale tulbikimp näpus, ning kamandas kõiki koosolekule. Päev Kroonika peatoimetajana võis alata. Sõõrumaa elas oma rolli nii hästi sisse ja paistis sel ametikohal nii veenev, et minu käest uuritakse siamaani, kuidas siis Sõõrukas omanikuna ka on. Kas ta loeb enne ilmumist ikka kõik lood läbi. See tore seik Kroonika värvikas ajaloos annab tunnistust, et Falck ei saa olla hirmuvalitseja ning kuiviku loodud ja juhitud. Business must be fun. See lause iseloomustab Sõõrumaad tema tegemistes vast kõige paremini. Tal peab olema piisavalt erutav, piisavalt mastapne ning mis seal salata - ka piisavalt hästi sisse toov äri. Falck jääb Sõõrumaa kroonijuveeliks, millega ta on endale eluajal mälestusmärgi püstitanud? Või suudab miski selle kõrvale tulla? Ootame huviga.

Ingrid Tähismaa, Kroonika peatoimetaja

15 aastat tagasi Eesti edukaimale turvakontsernile aluse pannud Urmas Sõõrumaa näeb turul veel kõvasti kasvuruumi.

Turvatunde maaletooja

tatel silmnähtav. Turvatõttajatele asutati kool, laieneti regioonidesse. Liidripositsioon kindlustus pöördumalt 1998. aastal Valvekoondise erastamisega. Selle ajani oli Eestis kolmeli huvigruppi, kes kõik pretendeerisid samale turuosale.

“Kui 1997 saime teise ettevõtte Eestis ISO sertifikaadi, läksime börsile ja lõpuks erastasime Valvekoondise, siis sellega me löime platsi nii siledaks, et konkurentidel polnud enam suurt midagi püüda,” põhjendab Sõõrumaa oma ettevõtmise edu. “Börsile minekut iseenesest nii väga vaja ei olnudki, aga see tõstis usaldusväärust. Börsilt tulime ära seepärast, et valmistasime ette aktsiate müüki Falckile.”

Eesti turvaturu peakujundaja tunnistab, et teenuse imago on läbi teinud suure arengu ESSi musta vormi riieatunud pumppüssidega meestest kuni Falcki tänapäevases mundris klassikaliste teenindajateni. Ettevõtte algusaegadel oli aga lausa kliendi soov, et iga putkat pidi pumppüssiga valvama.

“Mis puudutab asja põnevaks tege-

mist – ilusad tüdrukud, relvad, uhked autod – need on inimestele alati peale läinud. Seda peaks kasutama rohkem ka tänapäeval,” arwab Sõõrumaa, lisades, et eduka äri pant on teravus ja oma töötajatest hoolimine.

Tänaseks on Sõõrumaa loodud ning Eestis, Lätis ja Leedus Falcki märgi all tegutsevad firmad saanud maailma suuruselt teise turvaimpeeriumi Group 4 Securicori osaks. Ettevõtte peakorter on paarist kitsukesest vanalinnas toast jõudnud Londonisse.

Ei lahku turvaturul

Kuigi Sõõrumaa ise on viimastel aastatel aktiivsemalt kinnisvaraarendusega tegelema, annab ta mõista, et tahab ka Eesti turvaäris veel aastaid oma sõna kaasa öelda. Lisaks on ettevõtlik ärimees sisenenud ka Venemaa turvaturule.

“Ma arvan, et lähema kümne aasta jooksul kasvab Venemaa majandus kaks korda,” prognoosib Sõõrumaa. “Olen Venemaa ärimeestele öelnud, et

mina tahan sellest kasvust omakorda ainult kümme protsenti. Ülejäänud vana turuosa jätke endale, ma ei taha kellegagi kakelda.”

Sõõrumaa märgib, et nõudlus turvateenuse järele maailmas kasvab. “Mida rohkem vara, seda rohkem tööd, mida rikkam riik, seda suurem turumaht. Nii palju kui meie riik rikkamaks saab, nii palju me mahtu juurde saame,” räägib Sõõrumaa.

Samuti usub Sõõrumaa, et hoolimata turvatehnika kiirest arenemisest ei kao mehitatud valve mitte kunagi. “Kõikides minuga seotud ettevõtetes töötab kokku kusagil 10 000 inimest, seda numbrit võib igal pool maailmas julgelt nimetada,” on ta rahul.

Eduka ärimehena on Sõõrumaa oma teenitud raha heategevuse ja sponsorluskorras ka ühiskonnale tagasi suunanud. “Paljalt tulid siia ilma, paljalt ka lähed,” filosoferib Sõõrumaa. Tema fond annetas möödunud aastal heategevuseks 1,8 miljonit krooni. ☘

Meelis Piller

Lõime platsi nii siledaks, et konkurentidel polnud enam suurt midagi püüda.

1991*

- 15. märtsil asutati AS Julgestusteenistuse ESS
- alustati mehitatud valve teenuse pakkumist Tartu Kommertspanga Tallinna filiaalis, järgnes USA saatkond
- Töötajate arv 9

1992

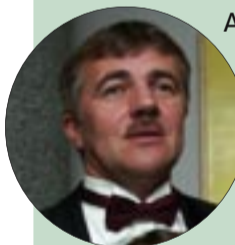
- alustati Hansapanga kontorite valvamist
- Töötajate arv 64
- Mehitatud valve objekte 12
- Käive 1 mln EEK

1993

- asutati esimene tütarettevõte, AS ESS Ida-Virumaa. Ettevõtet juhivad alguspäevadest peale **Paul Muttanen**
- Töötajate arv 246
- Mehitatud valve objekte 36
- Tehnilise valve objekte 18
- Käive 12 mln EEK

1994

- asutati esimene turvakool Eestis, ESS Koolituskeskus (tänapäevane Falck Koolitus)
- asutati AS ESS Pärnu, tänapäevane Falck Lääne-Eesti, mida 2003. aastast juhivad **Alar Salum**

Asutati AS ESS Lõuna, tänapäevane Falck Lõuna-Eesti, mida juhivad 1997. aastast **Andres Tootsman**

- alustati rahaveoteenuse pakkumist
- Töötajate arv 577
- Mehitatud valve objekte 149
- Tehnilise valve objekte 439
- Käive 48,9 mln EEK

1995

- asutati AS ESS Narva
- Töötajate arv 972
- Mehitatud valve objekte 176
- Tehnilise valve objekte 1133
- Käive 89,3 mln EEK

1996

- moodustati kontsern ESS Grupp
- ESS läks välisturule – Lätis asutati LSS AS
- asutati AS Alarmtec, mida alates 2000. aastast juhivad **Priit Sarapuu**.

* Kõik andmed töötajate, valveobjektide ja käibe kohta kontserni Balti riikide ettevõtetes

15 Paul Muttanen ei mõelnud kaudu, kui sai ettepaneku vallavanema amet maha panna ja turvaäri ajama hakata. 13 aastat tagasi loodud ESS Ida-Virumaa, nüüdset Falck Ida-Eestit tüürib ta kindlakäeliselt tänaseni.

Ida regiooni tipptasemel raudvara

“Kunagi ESSile antud näpule järgnes terve käsi ja juba ammu on ta võtnud ka südame, mille üle olen uhke ja õnnelik,” kinnitab 1993. aastal Ida-Virumaal ESSi esimese tütarettevõtte käima lükanud Paul Muttanen.

Endise Jõhvi vallavanema sõnul läks näpu andmine suhteliselt libedalt. “Esimesel kohtumisel Urmasega leppisime suhteliselt kiiresti kokku, et tulen Tallinna ja vaatan, mis asi see turvafirma on.” Muttanen lisab, et pärast kolme Tallinnas veedetud päeva hakkas mingi hägune pilt juba tekkima.

Algus oli keeruline, kuna tuli alustada täiesti tühjalt kohalt. Mingit pikka venitamist ei olnud, kõigepealt ise asjaga kurssi, siis järgnes personali otsimine. “Stardiraha sain 30 000 krooni. Ära kulutasin sellest tühise osa, nii et üsna kiiresti läks asi käima,” on Muttanen rahul. “Vallast tulid ära aasta alguses ja juba märtsis tulid esimesed kliendid.”

Esimene valveobjekt oli Cityseci relvakauplus, seejärel tuli Ameresti pood. Järgmine mehitatud valve objekt oli maavalitsus, mis on Falcki valves tänaseni. Muttanen tunnustab, et

klientide leidmisele aitas tublisti kaasa vallajuhi ametiajal kasvanud tutvusringkond. “Kõik omavalitsusjuhid ja ärimehed olid ju tuttavad.”

Muttanani sõnul oli ettevõtte kasv alguses suhteliselt kiire. “Võimas tun-

ne oli, kui esimest korda kuukäibeks pool miljonit tuli,” räägib ta. “Aga päris suur pidu oli, kui üle miljoni krooni käivet kuus tegime.” Selleni jõuti ESSi esimese tütarettevõttega 1997. aasta kevadel. Aasta varem oli ESS Ida-Virumaa tunnustatud ESS Grupi parimaks ettevõtteks.

Muttanen meenutab, kuidas alguses tuli kõike ise uurida ja järele proovida. See andis ka hindamatu kogemuse. “Ise koostas ka valvejuhendid. Olen vaadanud tänaseid pabereid ja kohati tundub, et minu omad olid paremad ja põhjalikumad,” räägib Muttanen. “Alguses, kui uus klient tuli, roomasin ju ise kõik aiaaugud läbi, aga see-eest oli ka pilt täielikult ees.”

Regiooni kiiret kasvu vaadates sai aga Muttanenile ühel hetkel selgeks, et aeg, kus igast aiaaugust läbi käia, saab ümber. Kogemust, mis sellest ajast saadud, peab ESSi/Falcki raudvara üliväärtuslikuks. Täna on ta Falcki “Ida impeeriumi” kasvatanud ligi 700 töötajaga ettevõtteks, millel on 70 mehitatud valve klienti 170 valvepostiga ja 5300 tehnilise valve objekti. Ettevõtte kuukäive ulatub 8,3 miljoni kroonini. ✂

15 Üle 10 aasta Falck Lõunas turvatöötaja ametit pidanud Aivar Pokk on iga turvajuhi unistus.

Turvamees, kellest räägitakse legende

“Önn on see, kui tahad hommikul tööle tulla ja kui tahad öhtul töölt koju minna”, ütleb Falck Lõuna-Eesti legendaarne turvamees Aivar Pokk.

Mees, kes möödunud aastalõpugalal sai rinda Falcki III-järgu teenetemärgi ja kellel tööstaaži Falckis juba rohkem kui 10 aasta jagu.

Mees, kellest räägitakse legende läbi aastate. Alates sellest, kuidas ta on võimeline 58 tundi järjest objektile seisma, olles lõpuni viiks ja viisakas, kuidas ta on iga turvajuhi unistus, tulles vajadusel välja kas või südaöö ja iga kliendi nägemus musterturvamehest, ning lõpetades tema meelde jäävate trikkidega kontserni suvepäevadelt.

Et igas legendis ka terake tõtt peitub, saab kiiresti selgeks, kui Aivar Pokk oma juttu alustab. Sest nalja on aastate jooksul ju palju saanud: “Trennis tuli 20 korda kuus käia (sest trennikäimise eest maksti lisapremiat!). Postimaja valvasin suure pump-püssiga jne.

Kord juhtus nii, et auto oli häire peal kinni ja turvatöötaja jooksis üle parkimisplatsi teist häiret teenindama, pumppüssi pea kohal hoides. Kõrvalt võis päris naljakas mulje jääda asjast.

Aga et kõik ausalt ära rääkida, tuleb alustada sellest, kui ühel reedel, 1995. aastal läksin tööbüroosse, kindla plaaniga end Valvekoondisse tööle pakkuda. Ülenurme soovoo oli just laiali läinud ja kusagilt tuli ju alustada.

Tööbüroo tädi laitis selle mõtte kiiresti maha, soovitas parem ESSi proovida – seal olla ikka uhked autod ja kõvad mehed koos! Nii juhtuski,

et samal päeval käisin Arvi Perve jutul ning päev hiljem seisin juba Opel keskuses. Esimesest objektist on ainult head ja veel paremad mälestused. Mõnus kollektiiv, kus mind hästi sõbralikult vastu võeti, andis positiivse laengu, mis on mind saatnud tänaseni.

Pealegi, mulle meeldib väga see vahetustega töö – saab kõrvalt väikesti oma äri ajada ja asju planeerida. Ja kui aus olla, olen rohkem selline “objektimees” – mulle meeldib suhelda ja ka töö on vaheldusrikkam.

Praegu patrullis töötamise kõrvalt võtan alati heameelega vastu kõik lisaotsad, mis annavad võimaluse mõnele üritusele välja minna, see nagu kuidagi südamelähedasem.

Ja loomulikult on need sõbrad, mis mind siin kinni on hoidnud. Mõnusat inimeste seltsis ju mõnus olla ka. Algusaegadel oligi tegemist rohkem sõpruskonna, mitte töökollektiiviga, kus hoiti väga kokku. Kõik sünnipäevad ja muud üritused peeti ikka ühiselt ja suure pauguga.

Nüüd on Falckis rahvast juba nii palju, et aru ei saa, kes kus töötab või mis asju ajab.

Aga sellegipoolest – sõbrad on ikka sõbrad. Pole paremat asja, kui suvel koos sõpradega kalale minna. Paned ussi õnge otsa, võtad väikse napsi, arutad maailma asju ja elu tundub nii paganama ilus! Isegi vanaemaga magamisega harjub ära,” lõpetab staažikas turvamees silma pilgutades. Sest lapselaps on juba viiene... ✂

Ta on võimeline 58 tundi järjest objektile seisma.

15 "Tegime värbamistööd, olime turvajuhid, käisime klientide juures lepinguid tegemas... aeg oli formiline," meenutab 14 aastase staažiga Põhja regiooni falcklane Helges Mändmets.

Alguses tegi iga mees kõike

Kui Urmas Sõorumaa sõjaväes aega teenis, olite teie tollase sisevägede miilitsa üksikdivisjoni ülem.

See oli huvitav periood. Sel ajal viljeleti sõjaväes sellist spordiala, mida võiks nimetada teenistuslikuks mitmevõistluseks. Sinna alla kuulusid laskmine, ujumine, takistusriba, mootorratta vigursõidud, orienteerumine – Urmas oli meil selles võistkonnas vabariigi kandidaadina üleliiduliste võistlustele.

Kui Urmasel hakkas sõjaväe aeg läbi saama, küsis ta, et kas võtan teda enda juurde tööle. Kuna ta oli autoinspektsioonis ka aktiivselt tööd teinud, siis võtsingi ta meeleldi enda juurde.

Kas tollane nn eliitüksus panigi alguse turvateenistusele?

Tol ajal oli meie üksuses eestlasi vähe ja me pidime valima sellise objekti, kus oli kindlasti vaja eesti keelt osata. Üks oli siis Kadrioru loss – tol ajal Ülemnõukogu Presiidium. Urmas oli selle objekti peal kui reamiilits. Ta kasvas objektivanemaks ja sealt juba turvajuhiks.

Kui mina läksin kaheks aastaks Moskvasse akadeemiasse õppima, jäi Urmase töökohustuste alla Palace'i hotell – tol ajal üks esimesi kolmetär-

ni hotelle. Seal peatusid välismaalased, kelle põhiliseks mureks oli turvalisus. Varastatakse näiteks auto ära – aga kelle poole sa siis pöördud, miilits oli tol ajal väga nõrk juba.

Nii pöörduti Urmase poole, et äkki ta organiseerib valve. Ümberringi hakkas juba eraettevõtlus tekkima ja see oli asjade loomulik käik.

Paljustest tol ajal loodud turvafirmadest pole enam midagi kuulda. Kuidas Urmas Sõorumaa püsima jäi?

Urmase oli see mees, kes investeeris iga rubla ja hiljem krooni uuesti tootmisse, mitte nagu tol ajal kombeks oli, et kõik raha, mis teeniti, pandi uhkete autode ja muude kallite asjade peale. Ostis esmatähtsad vahendid, mis meestel tööks vaja oli – sidevahendid, tol ajal lubatud erivahendid, vormirõivad.

Kui teised sõitsid kõik juba Mersudega, oli Urmasel ikka vana parempoolse rooliga Jaapani Toyota.

Alguses tegutsesite ainult Tallinna vanalinna piires.

Kui mina tööle läksin, oli asi arenenud nii kaugemale, et oli vaja teenistusjuhti, jõud ei käinud enam üle. Urmas tegi mulle ettepaneku, et kas ma ei ta-

ha teenistuspoolt juhtida. Nii ma siia sattusingi.

Hakkasime looma ööpäevaringse korrapidajaga juhtimiskeskust. Varem oli ka korrapidaja. Aga autot ei olnud. Pikk 49 oli kontor, korrapidaja võttis raadio kaasa, pani ukse kinni ja jalutas mööda objekte – esimesed objektid olid kõik, jah, vanalinna piires – Viru tänava valuutavahetuspunktid, Hansapank jne. Siis kui mina tulilin, hakkasime looma liikuvat patrulli ning nii saime laiendada oma tegevuse vanalinnast välja.

Siis tegite ka esimesed sammud tehnilise valve suunas.

Tehniline valve oli tol ajal seotud tava-telefoniga. Klient luges ise teksti linti, näiteks: "Kase tänav 7, sissetung!" Kui häire tekkis, hakkas seade automaatselt turvakeskuse numbrit valima.

Kui aga valvatavaid objekte tekkis rohkem, algasid sideprobleemid – tekst oli halvasti kuulda ja ei saanud aru, kus objektil häire on. Urmas käis Iisraelis ja tõi sealt esimese juhtimispuhli – see oli küll algeline, kuid ajas asja ära ning oli hea alus edasisele arengule – sinna, kuhu oleme tänaseks jõudnud. ☘

Küsitles Meelis Piller

15 Janno Juhkov meenutab pildikesi teenistusaastatest, uskudes, et see on saatuse, mis teda ESSiga sidus. Kuid kindlasti on mängus enam kui saatuse käsi, et Juhkov on 13 aasta jooksul tõusnud reaturvatöötajast Sularahakeskuse Lääne piirkonna juhiks.

Viigitud püksid löid karjääri käima

1993.a sügis. Kord on kõva - kõik tööle minevad turvajad käivad Pika tänava keskusest läbi, kus nad kriitiliselt üle vaadatakse ja varustus, s-o raadiosaatja ja nui pihku pistetakse.

Ühel korral tekib aga tõrge: "Tulge siia, tulge siia! Vaadake!" Ja korrapidaja näpp langeb kõrvuni punastava turvamehe pükstele. Turvamees vaatab ennast ja aru ei saa. "Viigid!", jätkab päevnik. "Olete te ESS-i turvameestel enne nii teravaid viike näinud?!"

Hiljem saab selgeks, et ainult korralikult viigitud pükse oligi vaja, et edaspidi liinibussi asemel alati patrullautoga lennujaama tööle sõidutatakse.

1994.a kevad. Tallinna lennujaamas Hansapanga valuutavahetuspunktis valitseb pühapäevane vaikus. Turvamees on just saatnud oma tüdruku tagasi Tartusse kooli ja põeb oma sinist pühapäeva sissepoole. Või mis sissepoole, see pidi ka väljapoole näha olema, sest...lennujaama sinise miniseelikuga vormikostüümis imeilus teenindaja võtseb möödaminnes turvamehe kätte ja surub sellesse naeratades šokolaadikommi. "Teeme elu ilusaks," on kõik mis ta ütleb ja läheb tagasi vaatamata edasi. Elu on ilus!

1996.a talv. Vahetuse ülemal on ESS-i korrapidamisruumis alailma külm, sest väliskuse vedru on väsinud ja ustest alailma edasi-tagasi saalivad turvamehed, ekipaažide liikmed oma käsi ukse sulgemisega ei vaeva.

Turvamehed tegelevad tõsiseimate asjadega kui ukсед.

Ühel hetkel saab vahetuse ülemal karikas täis. Eetrisse läheb korraldus:

"Kõik ekipaažid, võtke paber ja pliiaats ja pange kirja..."

Mehed ootavad midagi põnevat, ootavad isikukirjeldust või ärandatud auto registreerimisnumbrit... "Valmis," kostab patrullautodest saatja raginal.

"Nii!" alustab vahetuse ülem. "Iga kord... kas on kirjas?"

"Jah, lase edasi!" tuleb kiire vastus.

"...kui uksest välja lähen, panen ukse..." jätkab vahetuse ülem. Eetris valitseb veidi aega vaikus ja siis kostab: "Saime aru, vabandust!" Ülejäänud talve on vahetuse ülemal soe.

1997.a detsember. Vahetuse ülemast on mõni päev tagasi saanud poolvägisi ASi Sularahakeskuse Lääne piirkonna juht. Mees annab oma esimesel koosolekul mõne päeva jooksul tehtust aru. Sama laua taga istub ka Hansapanga esindaja, kes sosinal endiselt vahetuse ülemalt küsib: "Millal te Pärnus raha vedama hakkate?"

"Viieteistkümnendal."

"Veebruaril?"

"Ei."

"Aa, juba jaanuaris?!"

"Ei, detsembris, pooleteise nädala pärast."

"Juba! Jõuad ka või?" lõhestab pangas esindaja ennastunustav hüüatus vaikuse.

Kogu laudkond vakatab, vaatab asja ametisse asunud piirkonna juhile otsa ja ootab vastust.

"Jah, peab ja kõik!"

Nii lähebki. Sest meil nii pidi. Lihtsalt. ☘

- Töötajate arv 1084
- Mehitatud valve objekte 179
- Tehnilise valve objekte 2343
- Käive 124 mln EEK

1997

• BVQI omistas ASile ESS Tallinna ISO 9002 kvaliteedi-sertifikaadi

• toimus ASi ESS aktsiate avalik emissioon

• ASi ESS aktsiad noteeriti Tallinna Väärtapaberibörsi lisanimikirjas

• asutati AS Sularahakeskus, mille juhatuse esimees on tänaseni Allan Elerand.

• Leedus asutati UAB ESS Saugos Tarnyba, praegune UAB Falck Security

- Töötajate arv 1471
- Mehitatud valve objekte 235
- Tehnilise valve objekte 4469
- Käive 177 mln EEK

1998

• ESS alustas rannavalveteenusel pakkumist

• ESS ostis EVK Grupi (end Eesti Valvekoondis) aktsiad

• rahvusvaheline majanduskontsern Falck Group ostis 65 % ESSi aktsiatest

- ESS lahkus börsilt
- Töötajate arv 2727
- Mehitatud valve objekte 354
- Tehnilise valve objekte 13443
- Käive 282 mln EEK

1999

• ESSi Leedu tütarettevõtte UAB Falck Security ostis turvafirma UAB Gelvora, saades seeläbi Leedu suurimaks eraturvaeettevõtteks

- UAB Falck Security ostis Klaipeda suurima turvafirma JAP
- Töötajate arv 3372
- Mehitatud valve objekte 479
- Tehnilise valve objekte 19166
- Käive 481 mln EEK

(Järg pöördel)

2000
ESS kolis uude peamajja Tallinnas Tammsaare teel. Tegemist on renoveeritud hoonega, mis ehitati 1914-16 Peeter Esimese Merekindluse staabiks. Eestis tegutsevad tütarfirmad sõlmisid kontsernilepingu, mille kohaselt sai ESS Eestist kontserni juhtiv ettevõtte.

- ESSi tütarettevõtte LSS ja turvafirma Apsargs ühinemisel tekkis Läti suurim eraturvafirma Falck Apsargs

- Töötajate arv 3970
- Mehitatud valve objekte 671
- Tehnilise valve objekte 26875
- Käive 631 mln EEK

2001
• ESS Eesti alustas tasuta parkimise korraldamist
• alustati valveteenuste osutamist Hiiumaal
• ESS Eesti kontserni kuuluv AS Falck Pääste alustas kiirabiteenuse pakkumist

- Töötajate arv 3234
- Mehitatud valve objekte 525
- Tehnilise valve objekte 22924
- Käive 582 mln EEK

2002
• ESS Eesti ja Akropol A juriidiline ühendamine jõudis lõpule
• toimus ärinime muutus – ESS Eestist sai AS Falck Eesti
• algas üleminek kaubamärgile Falck
• Falck Eesti hoolitses aasta suursündmuse – Eurovisiooni lauluvõistluse turvalisuse eest

- Töötajate arv 4855

15 Palace'i hotelli hiilguse taaslooja, nüüdne Hilton International põhja regiooni tegevdirektor Toomas Sildmäe meenutab, kuidas tal õnnestus riigitöötajale müüa maha erettevõtluse idee.

Hotell Palace – ESSi asutamise algpõhjus

“Aastal 1988, kui me alustasime Palace'i hotelli renoveerimist, oli tulemuseks esimene rahvusvahelisele standardile vastav hotell selles regioonis,” meenutab Toomas Sildmäe. “Kuna kõik vajalikud teenistused hotellis oli vaja isendal luua – autode rent, korraliku autoga taksoteenus ja banaanide maale toomine, rääkimata välismaise ölle ja lääne kliendi jaoks normaalse toiduainete sisseostmisest.”

Nende teenuste pakkumiseks loodi tütarettevõtte Cross Development, millest omal ajal kasvas välja nii Eesti Ekspress, kui Hansapank; ehitusosakonnast Finest Hotel Group, mis tänaseks on FCM FKSM ehitus ja mitmed teised Eesti tuntud suureettevõtted.

“Seda maja oli vaja eriliselt valvata. Mul õnnestus Jaan Tootsile ja Urmas Sõõrumaale, kes tol ajal eriteenistuses töötasid, müüa maha idee, et nad võiksid seda teha.”

Seadused olid tol ajal karmid. Riigiteenistuses töötajad ei tohtinud teha haltuurat. “Me seletasime sise-ministeeriumis ära, et hotellis peatuvad väga tähtsad välismaa poliitikud ja inimesed, keda on vaja valvata samamoodi kui riigitöötajaid,” räägib Sildmäe. “See õnnestus, ning Sõõrumaa võis Palace'is valveteenistuse püsti panna.” Idee turvafirma teha, tuligi Sõõrumaal just Palace'i baasil.

Heaks näiteks skeemi toimimisest oli juba hotelli avamine 6. septembril 1989. aastal. Avamisel olid Eesti poolt peamister Indrek Toome ja Soome poolt kaubandusminister

Hotelli Palace avamine, vasakult teine Urmas Sõõrumaa.

Turvateenistus oli uue hotelli ellujäämiseks äärmiselt vajalik.

Hilkka Suominen. Siin riigitöö ja erettevõtlus juba põkkusid omavahel – ühelt poolt oli vaja kaitsta riigidelegatsioone, teiselt poolt oligi Palace juba riigi kaitse all.

Oluline aspekt oli märkamatu turvalisuse tagamine. “Palace'is oli tol ajal esimene kasiino, kus käis väga kirju seltskond,” räägib Sildmäe. “Seda seltskonda tuli kontrolli all hoida, et ei hakataks põhikliente segama.”

Turvateenistus oli uue hotelli ellujäämiseks äärmiselt vajalik, et maine ei saaks rikutud. “Hotelli eriteenistuse meestele oli see ka lisateenistuse võimalus, võimalus töötada korralikes tingimustes.

Ja mis seal häbeneda – meil oli oma samasugune pood, nagu Toompeal, kus sai osta viinerit ja suitsuvorsti ja Tšehhi õlut,” muigab Sildmäe lõpetuseks. 🍷

15 Falck Ida esimene klient, Ida-Viru maavalitsus on ESS/Falckile siiani truuks jäänud.

Turvafirmat ei ole hea tihti vahetada

Ida-Viru Maavalitsuse valvelaustasid enne turvafirmaga lepingu sõlmimist pensionärid. Muidugi ei olnud tol ajal juttugi mingist häiresignalisatsioonist, rääkimata valvekaameratest ja muudest tänapäeval kasutatavatest tehnilistest vahenditest.

Mäletan, et hoone aknaklaaside külge kinnitatud andurid pidid andma valvelaustas asuvasse pulti signaali, kui kuskil lõhuti aknaklaas. See süsteem aga ei toimunud vist isegi 50 protsendi ulatuses põhjusel, et juhtmed lihtsalt olid katki. Valvurid olid seepärast just öösiti väga hirmul.

Aga eks aeg dikteerib oma ja alates 1994. aastast on tänu ESSi/Falcki soovitudele leidnud lahenduse paljud turvaprobleemid.

Meie asutus on olnud ESSi, nüüdse Falcki pikaajaline klient. Ei ole üldiselt soovitatav väga tihti vahetada töökohta, sest sisseelamine uuel töökohal ja tööprotsessi selgeks tegemine võtab omajagu aega. Võib ka juhtuda, et see töö ei sobigi sulle üldse. Põhimõtteliselt kehtib sama printsiip ka koostöös turvafirmaga.

Aastate jooksul on aga tulnud et-

te nii mõnigi tragikoomiline seik, mis alguses ehk suisa kriminaalse maiguga võis olla. Eksida ja ebaausa inimese tööle võtta võib ju mis tahes asutus. Kõigil juhtub! Nii sattus meilegi 7-8 aastat tagasi tööle üks pikanäpumehest valvur.

Lugu läks isegi nii kaugele, et ta oskas tühjaks süüta kappi jäetud ja ilusasse kinkepaberisse pakitud šokoladikommide karbi. Seda nii osavalt, et kinkija ei saanud enne asjast arugi, kui hakkas minema sünnipäevale ja karp kahtlaselt kerge tundus...

Koomilisi juhtumeid jagub ka tänapäeva. Nii näitas tänavene 23. veebruar, et Ida-Virus on turvatöötajatel riigipühade tundmisel veel arenguruumi. Sel hommikul tööle ruttavad linnakodanikud nägid imestusega, et maavalitsuse liputorni on heisatud sini-mustvalge. Mõttes arutlesin ka ise muigamisi, et kas tegu on Kristina Šmiguni sünnipäeva või siis Nõukogude armee aastapäeva tähistamisega... 🍷

Urmas Breivel
Ida-Viru maavalitsuse peaspetsialist

15 Falck Lõuna ühe vanema klienti, Tartu Ülikooli ukseid on alati lahti. Ainulaadne missioon – kaitsta teaduse saavutusi

Tartu Ülikool on aasta-aastalt vähendanud oma palgaliste valvurite arvu ja andnud objektid üle turvafirmade tehnilise valve alla, olles valinud AS Falck Lõuna-Eesti üheks suuremaks partneriks. Tehnilise valve lepingud on sõlmitud 57 objekti kaitseks, Biomeedikumis ja spordihoones on koos tehnilise valvega ka mehitatud valve ning ülikooli parklates toimub parkimiskontroll.

Kindlasti on valvelepingud suurendanud kindlustunnet ülikooli objektidel, eriti mobiilsete häirenuppude kasutuselevõtt rektoraadi ja kantselei ruumides ning Botaanikaaias, kus hämaras puude varjus nii mõnigi kurikael ära eksida võib.

Kümmekonna aasta jooksul on arenenud mõlemad pooled – ülikooli nõudmised on kasvanud, Falcki kogemused ja võimalused suurenenud. Koos töötatud aja jooksul on ette tulnud “tavalisi” väljakutseid ja reaalseid sissetunge valvatavatele objektidele. Sissemurdjaid on tabatud nii peahoone muuseumist kui kohvikust. Välja ehitamisel on peahoone ümbruse videovalve ja läbipääsude tihtselt juhitava süsteemi viimine. Tehnilise valve edaspidine suurendamine on ülikooli plaanides esmajärguline.

Ülikool ei ole sugugi lihtne klient, sest avalik-õiguslikku asutust ei saa sulgeda nagu erettevõtet. Ülikoolil on kogu aeg ukseid lahti ja tänu sellele ka riskioht suurem. Falck on siiani vastanud meie kõrgendatud ootustele. Eelistame jätkusuutlikkust, me oleme kindlad, et Falck on ka homme olemas. 🍷

Riho Illak
Tartu Ülikooli haldusprorektor

Kolm kulda, kolm hõbedat ja kolm pronksi suurte sportdivõistlustelt ning sajad säravad silmapaarid laste tänulikes nägudes on ESSi/Falcki aastatepikuses sponsorlustees vaid jäämäe veepealne osa.

Jagada rõõmu

Meil on olnud õnn aidata kaasa tipp-sportlaste ettevalmistumisel üheksaks olümpia- ja maailmameistrivõistluste medalivõiduks. Koguni kaheksal korral on kogu Eesti rahvas saanud jagada suusakuninganna Kristina Šmiguni võidurõõmu. ESS/Falck on maailmameistrile ja kahekordsele olümpiavõitjale olnud suurtoetajaks mitme olümpiaatsükli vältel.

“Kõigi nende aastate jooksul, mil me Kristinat oleme toetanud, olin veendunud, et ta on võitjaks sündinud,” ütles Falck Balticsi juhatuse esimees Urmas Sõõrumaa pärast Kristina triumfi Torino olümpial. “Ja üksikud tagasilöögid Kristina karjääris ainult tõstavad kahe olümpiakullaga kaasnevat positiivsete emotsioonide kaalu.”

Hindamatu väärtusega on ka “meie oma” kettaheitja Aleksander Tammerti kahe aasta tagune olümpiamedalivõit. Tammertile oleme aastaid olnud peasponsoriks.

Tipp-sordis on Falckis tugevad traditsioonid ka võrkpalli toetamisel. Tänapäevaks on võrkpalliklubil Falck Pärnu ette näidata kuus Eesti karikat ja viis meistritiitlit.

Tulevasi olümpiasangareid loodame tõusvat Falcki-ETV noorte kahevõistlejate ja suusahüppajate võistlussarjast.

Oleme südameasjaks võtnud ka rahvaspordi, toetades juba aastaid Tartu Maratoni neliküüruste ja Tallinna sügisjooksu korraldamist. Lisaks murdmaasuusatamise MK-etapp, ratsavõistlused, jahilaskmine, tennisikeskus...

Eeskujuks teistele

Laste- ja noorteprojektide ellu viies on meie kaugemaks eesmärgiks aidata kaasa parema ühiskonna loomisele. Olulisimaks osaks sellel teel on tänava viiendat tegevusaastat alustanud, kõigile Eestimaa lastele avatud Falck Noorteklubi.

Võib ju küsida, milleks tegeleb äriettevõtte asjaga, mis raha sisse ei too, vaid vastupidi – on oluliseks kuluartikliks, nõuab aega ja vaeva ja paneb ettevõtte olule suure vastutuskooorma?

Aga just vastutus on see, mille pärast me seda teeme. Oleme vastutavad oma nelja tuhande töötaja ees, me valvame kümneid tuhandeid objekte, oleme partnereiks paljudele kohalikele omavalitsustele, riigistruktuuridele jne.

Leiame, et just lapsed on see koht, kus saame ühiskonnale omalt poolt midagi vastu anda - läbi noorsootöö edendada turvalist ja tervislikku elulaadi ning hoida lapsed ja noored eemal tänavast.

“Ilmselt on see aja märk, et Falck, kui sotsiaalse vastutustundega ettevõtte, püüab aidata kaasa laste kaitsmisele,” tunnustab UNICEFi esindaja Eestis Toomas Palu Falcki. Palu toob Falcki eeskujuks ka teistele: “Loodetavasti saab sotsiaalne vas-

15 Falcki sponsorluses valitseb kaks selget suunda – sport ja lapsed.

Medalid ja säravad silmapaarid

Kristina kahes olümpiakullas helgib vastu ka killuke Falcki punast.

ESSiga ühevanune Keili Sükijainen liitus Falck Noorteklubiga esimesel seast.

tutustunne ühiskonna ees üha rohkem tavanormiks paljudele Eesti ettevõtetele.”

1600 särasilma

Falck Noorteklubil on üle Eesti liikmeid juba 800, kellele aastaringselt korraldame harivaid ja vahvaid üritusi.

Igal aastal kogub hoogu juurde suvine töömalev. Tänavu loodame leida tööd juba ligi 300 lapsele. Ees on

ootamas tegus ja seiklusrikas suvi, kust töötege-

mise kõrval ei puudu ka nädalane puhkelaager Käsmus, metsalaager, ühised malevarongkäigud ja palju muud huvitavat.

Kõige selle krooniks jõuab neli korda aastas umbes 40 000 seitsmekuni kaheteistkümnendaastase lugejani Falcki ellu kutsutud tasuta lasteajakiri Semu. 🦋

Just vastutus on see, mille pärast me seda teeme.

- Mehitatud valve objekte 751
- Tehnilise valve objekte 31947
- Käive 948 mln EEK

2003

- Eesti Politsei ja Falck alustasid kõikjal riigis lepingulist koostööd
- Falck Eesti alustas pilefikontrolli ühistranspordis
- Kõik Falcki patrullid said auto-desse GPS-terminalid
- Patrullautodesse hakati juurutama pihuarvutite süsteemi
  - Töötajate arv 5848
  - Mehitatud valve objekte 910
  - Tehnilise valve objekte 44868
  - Käive 1063 mln EEK

2004

- Falck Eesti suuromanikuks sai Group 4 Securicor, maailma suuruselt teine turvateenuseid osutav kontsern, mis enam kui 100 riigis annab tööd 360 000 inimesele
  - Töötajate arv 6172
  - Mehitatud valve objekte 980
  - Tehnilise valve objekte 50593
  - Käive 1226 mln EEK

2005

- Falck Balticsi klientide arv Balti riikides ületab 50 000 piiri
  - Töötajate arv 6341
  - Mehitatud valve objekte 1028
  - Tehnilise valve objekte 56165
  - Käive 1356 mln EEK

Falck Baltics – lühiülevaade

- Varasem nimi ESS Grupp
- Asutatud 1991. aastal
- Üle 6300 töötaja
- Aastakäive üle 1,35 miljardi krooni
- Eraturvaturu liider Eestis, Lätis ja Leedus.
- Turuosa:
  - Eestis 49%
  - Lätis 23%
  - Leedus 16%

Elukoht – ESS, abikaasa – ESS

Ausin ESSi avalikke suhteid juhtima nädal enne Valvekoondise erastamist. Seega hetkel, mil 1000 töötajaga firma asus endaga liitma teist 1000 töötajaga firmat. Kui arvestada, et samal ajal oli ESS ka börsil ja lisaks pidi Valvekoondise ülevõtmine toimuma võimalikult diskreetselt, siis polegi vaja pikemalt seletada, kui võrd huvitav aeg see oli.

Kui tavaliselt läheb uues kohas sisseelamiseks nädal või isegi kaks, siis ESSis anti mulle juba teisel tööpäeval mõista, et aitab materjalidega tutvumisest, on tarvis tegutseda asuda. Elurütm oli esialgselt küllalt harjumatu – päeva jooksul aeti jooksvaid asju, õhtupoolikul kella 16-17 paiku algas aeg, mil sai keskenduda strateegilistele ja analüütilistele teemadele. Ise naersime, et oleme ESSiga abielus ja ESSi ka sisse kirjutatud.

Esiotsa oligi mu töö seotud suuresti just börsi ja Valvekoondisega. Need olid n-õ suured teemad. Loomulikult

tuli igapäevaselt väljastada infot ka sündmustest objektidel ja vastata ajakirjanike juhuküsimustele.

Negatiivset infot ESSi kohta ilmus ajakirjanduses siis suhteliselt vähe. Firmat ei peetud veel Eesti ühiskonna jaoks liiga suureks ja ta oli ka alles küllalt kompaktne – info liikus struktuuri mööda kiiresti ja sujuvalt, käsuliinid toimisid veatult, vastutus oli paigas. Need on elemendid, milles ükskõik milline ettevõtte teatud suuruseni jõudes paratamatult järele annab.

Mis mind juba alguses üllatas ja mille üle vahel tagantjärelegi imestanud olen, oli asjaolu, et ESSi töötajatega juhtus suhteliselt vähe jamasid, mida oleks tulnud klaarida. Politsei oli ju oma "vallatustega" pidevalt ajakirjanduses n-õ pildil. Kaitseliidust ja kaitseväest rääkimata.

Aga eks selle taga oli just asjaolu, et firma tõeliselt toimis. Kui keegi midagi korda saatiski, siis kogu organisatsioon tegutses selle nimel, et must

pesu pestaks firmas sees, mitte leheveergudel.

Järgmine põnev periood oli siis Falcki tulek koos kõige sellest tulenevaga. Uue kaubamärgi kehtestamine, mis kestis lõppkokkuvõttes lausa kolm aastat (1999-2001), ja muidugi uute tegevusvaldkonde hõlvamine. Eriti muidugi avalikud teenused, mis võiks olla vist küll iga suhtekorraldaja õudusunenägu.

ESSis/Falckis töötamise juures võluski mind kõige rohkem just see, et ettevõtte pidevalt kasvas ja arenes ja laienes. Igavlemise tunnet ei saanud tekkida, ole ainult mees ja katsu järgel püsida.

Neile aastatele tagasi vaadates jääb mul ainult uhkust ja rõõmu tunda, et olen midagi sellist läbi elanud, sellise võrratu eduloo tunnistajaks olnud ja võibolla isegi sellele eduloole veidi kaasa aidata suutnud. ♪

Indrek Lindsalu

ESS/Falcki avalike suhete direktor aastatel 1998-2004

Traditsioonilised suvepäevad

Juba aastaid on Falcki erinevate regioonide töötajaid liitnud ühised suvepäevad, kus kohtuvad falcklased, kes kontserni suuruse tõttu muidu kunagi tuttavaks ei saagi. Falcki töötajad katsuvad omavahel jõudu nii füüsilistel kui kunstilistel aladel ning lõbusat ajaveetmist jätkub kogu ürituse lõpuni.

Suvepäevad on alati seotud mingi konkreetse teemaga. Sel aastal toimuvad suvepäevad 16. - 18. juunil Pärnu maakonnas Päriseljal. Läbivaks teemaks on sedakorda **Totaalne muutumine ehk "Tere Pärnu Suvil"**. Osalejad vastavalt modelid ja muutujad.

"Appi tõttab Stiilne Nelik...": Kohapeal ootavad osavõtjaid neli vinget ja lõbusat päevajuhti, kes oma head maitset ja elukogemust kasutades suvepäevaliste elustiili ja ellusuhtumist muutama asuvad. Asjatundjate nelik jagab mõlemal päeval kõikvõimalikke kogemusi moe, tantsu, toidu, veini, meisterdamise, ehituse, kodusüstuse, aerobika jne vallas – muutes suvepäevadest osavõtjaid ja nende elustiili. ♪

19	8	18	7	16	16	9	11	14	5	11	20	8	6	7	8	7	8
8	6	21	16	18	21	6	10	11	6	21	15	19	6	6	19	17	19
6	12	21	14	1	18	10	2	18	6	21	21	13	21		13	14	13
3	6	18	1	6	10	2	19	10	10		18	20	5	12	20	14	20
5	18	5	6	10	1	11	4	6	14	11	21	11	6	6	11	11	11
6	21	6	14	11	6	7	6	20	6	11	18	1		20	1		1
3	6	10	16	8	20	3	6	8	21	10							
11	14	6	8	6	8	18	5	11	11	5	6	8	11	20	11	5	
2	6	6	1	6	6	21	19	20	21	6	20	11	12	6	6	5	
16	8	10	19	20	6	21	19	19	5	11	11	5	6	21	7	6	
8	5	21	15	6	10	18	18	2	6	8	5	19	16	5	6	13	
21	19	19	14	6	10	11	8	6	6	20	5	16	21	21	6	18	
15	14	9	11	10	11	18	2	15	8	6	21	20	21	6	12	12	
10	6	18	10	11	18	1	6	14	6	21	16	14	6	1	6	11	
10	18	1	18	5	20	6	21	11	8	18	16	18	20	11	10	6	
18	21	6	1	6	6	6	16	21	15	20	21	18	21	5	19	1	
12	16	13	6	21	5	6	1	6	10	14	18	10	6	12	12	18	
17	18	6	14	16	21	18	6	10	10	11	5	6	1	6	6	21	
11	14	14	11	7	11	14	11	10	6	18	19	11	6	20	6	21	
3	6	14	3	11	2	18	8	11	20	5	19	8	6	16	14	6	

Eelmise ristõna õige lahendus: pildil on Falck Pääste juhataja Urmas Piir, kes ütleb: "Age meie autodel on vilkurid lubatud ja kiirused ka suuremad." Õige vastuse saatnutest osutus loosi tahtel võitjaks **Aleksandr Russakov** Lõuna-Eestist, kes saab auhinna sooja flüsi. (ESSPressi toimetuse võtab võitjaga ühendust.)

Uue ristõna lahendus, pildil oleva isiku nimi ja ametikoht ning oma kontaktandmed saatke kuni 30. aprillini 2006 e-posti aadressile andres.lember@falck.ee või postiga Tammsaare tee 25, 11314 Tallinn. Õige vastuse saatjate vahel loosime taas välja auhinna.

Falck

ESSPress

Falck Eesti infoleht
Ilmub aastast 1995

Telefon 6 511 700,
6 511 820

Väljaandja:

AS Falck Eesti
Tammsaare tee 25
Tallinn 11314

Toimetuse:

Andres Lember
Meelis Piller

Fotod:

Erakogu, Falck, Lauri Kulpsoo,
Margus Ansu, Toomas Huik,
Kalev Lilleorg, Scanpix

Toimetuse kolleegium:

Imre Soom (Ida regioon)
Annely Allik (Lõuna regioon)
Kaidi Säask (Lääne regioon)
Andre Lilleleht (Põhja regioon)
Janno Juhkov (Sularahakeskus)
Merlyn Laur (Alarimeet)
Lauri Kurvits (personaliosakond)

Kujundus: Meelis Piller

Trükk: AS Spin Press

Tiraaz: 2500

Trükitud taaskäideldud paberile.

